

Coolid

CONTACTBLAD VAN DE NEDERLANDSE MYCOLOGISCHE VERENIGING

Secretariaat: Mej. Dr A. Jaarsveld, Hugo de Vries-Laboratorium,
Plantage Middenlaan 2a, A'dam C.

Redacteur: C. Bas, Rapenburg 98a, Leiden.

Auteursrechten voorbehouden

MERULIUS (SERPULA) LACRYMANS EN SOCIALE GENEESKUNDE

Dat de „tranende huiszwam“ berucht is vanwege de enorme houtverwoesting in huizen die hij veroorzaakt, is bekend en ieder zal deze zwam kennen. Dat de rhizomorphen bij de verbreiding een grote rol spelen, mag ook als bekend worden verondersteld. Kort geleden kwam ik echter in aanraking met Merulius door iets geheel anders. In mijn functie van adviserend arts voor medische woningproblemen voor de G.G.D. te Groningen werd mij namelijk verzocht een - op het oog heel fatsoenlijk - huis te gaan bekijken dat „onder de paddestoelen zou zitten“ en waarvan de echtgenote van de bewoner aan asthmatische bronchitis leed. Een longarts had uitgemaakt dat zij allergisch was voor een extract van de zwammen. Dit zou dus de oorzaak van de asthmatische bronchitis kunnen zijn.

Tegen de plinten in de gang - het was een benedenhuis - kropen in weelderige formatie grote witgerande, bruine plakken van Merulius. Bij nadere inspectie bleek aan de andere kant van de muur, in het aangrenzende huis, hetzelfde het geval te zijn, de myceliumstrengen liepen kennelijk dwars door de muur heen. Daar meestal een dergelijke „biologische wantoestand“, vaak berustend op een verkeerde bouw van de woning waardoor de vloeren vochtig worden en er onder een onvoldoende ventilatie is, niet zo gemakkelijk door een timmerman is te verhelpen, luidde mijn advies dan ook - via de G.G.D. - aan de Huisvestingscommissie: „droog huis voor deze familie zeer gewenst!“

Kort daarop las ik een artikel, „De betekenis van houtrot voor

de behuizing" in het Tijdschrift voor sociale geneeskunde (1958, blz. 649) van Dr H. Varenkamp, huisarts te Oegstgeest, die een uitvoerig onderzoek instelde naar het voorkomen van „houtrot" in de huizen in Leiden. Het resultaat was ontstellend. De auteur verdeelt de huizen in 1. huizen in de binnenstad (100 tot 300 jaar oud), 2. vrij oude huizen, 3. vrij nieuwe huizen (in 1918 tot 1935 gebouwd) en 4. nieuwe huizen (gebouwd na 1935). In groep 1 waren de vloeren in 77% van de huizen aangetast door houtrot (hoewel niet steeds vruchtlichamen gevonden werden, doch alleen mycelium), in groep 2 in 68%, in groep 3 in 20% en in groep 4 in 4%. In een verder onderzoek zal de betekenis hiervan worden nagegaan voor rheuma en asthma.

Vermoedelijk zal het in andere steden wel niet veel beter zijn, ik las tenminste in „Mushrooms en toadstools" van Ramsbottom (p. 238) dat geschat wordt dat 50% van alle Londense huizen na de oorlog geïnfecteerd zijn met „dry rot". Meestal is dit *Merulius*, soms ook *Coniophora cerebella* of *Poria Vaillantii*. Opvallend is vaak de tegenstelling tussen wat men oppervlakkig ziet en wat voor de dag komt als men de vloeren opbreekt. Ik ondervond dit zelf het vorig jaar toen ik in het schuurtje in onze tuin een kleine natte plek tegen de zoldering vond, versierd met twee kleine plakjes *Merulius*. De gehele mastiekbedekking van het dak werd verwijderd, waarna bleek dat de helft van de planken doorwoekerd was met mycelium en vernieuwd moest worden.

Huizen met betonnen vloeren en flats blijven natuurlijk meestal verschoond van de zwammen.

U ziet, de mycologie heeft meer aspecten dan die met welke wij ons meestal bezig houden!

Groningen.

L.S. Wildervanck.

PARASIEET OP ANTHURIUM

Het was in mei 1957 en Moederdag; een dag, door de handel uitgedacht om Moeders te bedenken.

Mijn vrouw kreeg van haar zoon een flamingoplant (*Anthurium*). De bloem werd een goed plaatsje voor een raam op het Zuiden gegeven.

Met de verzorging leek het mis te gaan. De rand van de bladeren vertoonde hier en daar wat okergele verkleuring en werd tenslotte geel, hier en daar bruin en stierf af.

Het werd zoeken naar de oorzaak. Zou er te veel zon zijn of te veel of te weinig water worden gegeven? Was de voeding fout? Tenslotte las ik in een land- en tuinbouwperiodiek iets over een bladvlekkenziekte. De omschrijving van de ziekte klopte met die van de flamingoplant, nl. bruine vlekken, omzoomd door een gele rand, die overgaat in het groene weefsel van het blad.